

JESENIUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovně lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

PRACOVNĚ LÉKAŘSKÁ PÉČE/SLUŽBY

(Posuzování zdravotní způsobilosti k práci)

MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

Kontakt:

anna.splichalova@zuova.cz

tel. 596 200 134

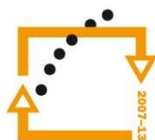
JESENIUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovně lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Cíl kurzu a studijní materiály

JESENIUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovně lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

U P O Z O R Ě N Í !!!

Autor upozorňuje, že tyto studijní materiály obsahují aktuální informace k datu 25.8.2012. Veškeré odborné i legislativní změny v problematice pracovně lékařské péče/služeb po tomto datu nemohu být předmětem tohoto sdělení.

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

JESENIUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovně lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

Časový plán kurzu

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

1. den	6.10.2012
2. den	13.10.2012
3. den	3.11.2012
4. den	10.11.2012
5. den	24.11.2012

Program kurzu

1. den 6.10.2012

P.č.	Čas	Téma
1.	8,00-9,30	1. Úvod do problematiky: pracovní lékařství, pracovně lékařská péče/služby
2.		
	9,30-9,45	<i>Přestávka</i>
3.	9,45-11,15	2. Právní normy ČR i EU, nemoci z povolání, úrovně prevence
4.		
	11,15-11,30	<i>Přestávka</i>
5.	11,30-13,00	3. Hodnocení a řízení rizik při práci, systém kategorizace prací, ochrana zdraví při práci
6.		

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Program kurzu

2. den 13.10.2012

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

P.č.	Čas	Téma
1.	8,00-9,30	4. Chemické látky a karcinogeny v pracovním prostředí
2.		
	9,30-9,45	<i>Přestávka</i>
3.	9,45-11,15	5. Profesionální dermatózy, prevence, zásady posuzování zdravotní způsobilosti k práci.
4.		
	11,15-11,30	<i>Přestávka</i>
5.	11,30-13,00	6. Fyzikální faktory (ionizující i neionizující záření, tepelná a chladová zátěž, hluk, vibrace)
6.		

Program kurzu

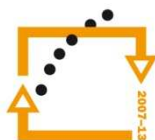
3. den 3.11.2012

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

P.č.	Čas	Téma
1.	8,00-9,30	7. Faktory fyzické zátěže v pracovním prostředí - celková fyzická zátěž, zvedání a manipulace s břemeny
2.		
	9,30-9,45	<i>Přestávka</i>
3.	9,45-11,15	8. Faktory fyzické zátěže v pracovním prostředí - lokální svalová zátěž, nepříznivé pracovní polohy
4.		
	11,15-11,30	<i>Přestávka</i>
5.	11,30-13,00	9. Onemocnění horních i dolních končetin a postižení páteře z přetěžování. Prevence profesionálních onemocnění končetin z přetěžování.
6.		
		10. Práce se zobrazovacími jednotkami

JESENIUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovně lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

Program kurzu

4. den 10.11.2012

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

P.č.	Čas	Téma
1-6.	8,00-13,00	Stáž na Oddělení pracovního lékařství Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě, Partyzánské nám 7

Program kurzu

5. den 24.11.2012

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

P.č.	Čas	Téma
1.	8,00-9,30	10. Prach v pracovním prostředí, profesionální onemocnění dýchacího aparátu, prevence, zásady posuzování zdravotní způsobilosti k práci
2.		
	9,30-9,45	<i>Přestávka</i>
3.	9,45-11,15	11. Infekční agens v pracovním prostředí. Profesionální infekce, prevence, zásady posuzování zdravotní způsobilosti k práci
4.		
	11,15-11,30	<i>Přestávka</i>
5.	11,30-12,15	12. Hodnocení zdravotní způsobilosti k práci, která vyžaduje specifickou zdravotní způsobilost 13. Psychická a senzorická zátěž
6.	12,15-13,00	Vyplnění evaluačního dotazníku Udělení potvrzení o absolvování kurzu

STUDIJNÍ LITERATURA

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Tuček, M., Cikrt, M., Pelclová, D.: Pracovní lékařství pro praxi. Grada Publishing a.s., Praha 2005, 344 s. ISBN 80-247-0927-9.
- Brhel, P., Manoušková, M., Hrnčír, E.: Pracovní lékařství. Základy primární pracovnělékařské péče. Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, Brno 2005, 338 s. ISBN 80-7013-414-3.
- Posuzování zdravotní způsobilosti při volbě povolání, přípravě na povolání a k práci – standard 3 Společnosti pracovního lékařství [PDF, 1,3 MB, 63 stran, 5. 1. 2012] Dostupné na: http://www.pracovni-lekarstvi.cz/files/standard_3-posuzovani_zdravotni_zpusobilosti.pdf
- Gilbertová, S., Matoušek, O.: Ergonomie. Optimalizace lidské činnosti. Grada Publishing a.s., Praha 2002, 240 s. ISBN 80-247-0226-6.
- Koncepce oboru pracovní lékařství schválená Vědeckou radou MZ ČR dne 5. dubna 2004 MS Word, 211 kB, 15 stran, 15. 4. 2004]. Dostupné na: <http://www.pracovni-lekarstvi.cz/dokumenty>
- Periodikum: Pracovní lékařství

JESENIUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovně lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

Téma 1 a 2

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- **Pracovní lékařství**
- **Pracovně lékařská péče/služby**
- **Právní normy ČR i EU**
- **Úrovně prevence**
- **Nemoci z povolání**

Pracovní lékařství

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Definice, předmět, cíl a vymezení činnosti oboru pracovní lékařství je zakotveno v jeho koncepci, která byla schválena Vědeckou radou MZ ČR dne 5. dubna 2004.

Pracovní lékařství je preventivní interdisciplinární obor, který se zabývá vlivem práce, pracovního prostředí a pracovních podmínek na zdraví pracovníků, prevencí, diagnostikou, léčbou a posudkovými aspekty nemocí způsobených nebo zhoršovaných prací a dohledem nad dodržováním zdravotně přijatelných pracovních podmínek.

Cílem oboru je prevence poškození zdraví pracovníků vlivem práce, zlepšení jejich zdravotního stavu, podpora zdravého životního stylu, zlepšování, případně udržení zdravotní způsobilosti k práci a dlouhodobé udržení pracovní schopnosti.

Pracovní lékařství je obor, který integruje především poznatky z hygieny práce, fyziologie a psychologie práce, průmyslové toxikologie, nemocí z povolání a všeobecného lékařství.

Legislativa - mezinárodní

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Úmluva ILO č.161 o závodních zdravotních službách
(český překlad byl vydán vyhláškou MZV č.145/1988 Sb.,
o Úmluvě o závodních zdravotních službách).

Obsahem úmluvy je především prevence a poradenství
vykonávané v zájmu pracovníků, jejich zástupců a
zaměstnavatelů v oblasti ochrany a podpory zdraví
v souvislosti s výkonem práce.

Směrnice EU č. 89/391/EEC (1989), kterou mají zahrnutou
v legislativě všechny členské země. Předmětem této směrnice
je zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany
zdraví při práci.

Náplň oboru PL vychází:

Úmluva ILO č.161 o závodních zdravotních službách

Článek 5 této úmluvy definuje přiměřené a vhodné pracovně lékařské služby pro zaměstnavatele:

- Stanovit a vyhodnocovat nebezpečí, která ohrožují zdraví na pracovištích
- Dohlížet na činitele v pracovním prostředí a pracovní zvyklosti, které mohou ovlivňovat zdraví pracovníků, včetně hygienických zařízení, závodních jídelen a ubytoven, pokud tato zařízení obstarává zaměstnavatel
- Poskytovat poradenství o plánování a organizování práce, včetně uspořádání pracovišť, o výběru, údržbě a stavu strojů a jiného zařízení a o látkách, jichž se užívá při práci
- Účastnit se na vypracování programů zlepšování pracovní činnosti a vyhodnocování nových zařízení ze zdravotního hlediska
- Poskytovat poradenství o zdraví, bezpečnosti a hygieně při práci a ergonomii a individuálních a hromadných ochranných prostředcích (součástí poskytování poradenství o zdraví je i účast na programech podpory zdraví)
- **Dohlížet na zdraví pracovníků v souvislosti s prací**
- Podporovat přizpůsobování práce pracovníkům
- Účastnit se na opatřeních pracovní rehabilitace
- Spolupracovat při poskytování informací, výcviku a výchovy v oblasti zdraví a hygieny při práci a ergonomie
- Organizovat první pomoc a ošetření v případě nutnosti
- Účast na rozbořech pracovní úrazovosti a nemocí z povolání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Náplň oboru - souhrn

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní lékařství:

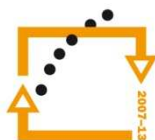
- zkoumá a hodnotí pracovní vlivy, které působí na zdravotní stav pracovníků, hodnotí zdravotní rizika při práci a navrhuje opatření k jejich minimalizaci,
- sleduje zdravotní stav, diagnostikuje nemoci související s prací a podílí se na jejich léčbě a prevenci, zabývá se problematikou pracovních úrazů
- **posuzuje zdravotní způsobilost k práci a vhodnost pracovního zařazení,**
- posuzuje, uznává, hlásí, eviduje a dispenzarizuje nemoci z povolání a ohrožení nemocemi z povolání a podílí se na jejich léčbě a prevenci, rozhoduje o ukončení nemocí z povolání, popřípadě ohrožení nemocí z povolání
- vyhodnocuje efektivitu činností, které provádí

Posuzování zdravotní způsobilosti k práci

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

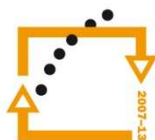
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Posuzování zdravotní způsobilosti k práci je tedy pouze jedním z uvedených úkolů a **v praxi musí být realizováno v komplexu i všech ostatních uvedených činností, zejména perfektní znalosti pracovního prostředí a pracovních podmínek.**

Pouze takový postup při poskytování pracovně lékařských služeb (pracovně lékařské péče) může být uznán jako postup lege artis!

Legislativa ČR

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

~~Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu (zrušen od 1.4.2012)~~

Zákon 372/2011 Sb., o zdravotních službách (platí od 1.4.2012)

- Vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci

Zákon 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (platí od 1.4.2012)

- Vyhláška č. 104/2012 Sb., o posuzování nemocí z povolání

- **Zatím nevyšla vyhláška**, kterou se stanoví organizace, obsah a rozsah pracovně lékařských služeb a postup při posuzování zdravotní způsobilosti k vzdělávání a jeho průběhu a posuzování zdravotní způsobilosti k práci nebo službě (**vyhláška o pracovně lékařských službách**) **Tč. se používá standard 3 SPL** Dostupný na:
http://www.pracovni-lekarstvi.cz/files/standard_3-posuzovani_zdravotni_zpusobilosti.pdf

Zákon 262/2006 Sb., Zákoník práce, v aktuálním znění

5. část - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

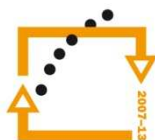
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví v aktuálním znění

Zejména díl 7 zabývající se ochranou zdraví při práci.

Legislativa ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci v aktuálním znění(tč. připravená další novela)

Vyhláška MZ č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli

Nařízení vlády č. 106/2010 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením

Vyhláška MZ ČR č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání.

Legislativa ČR

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání v platném znění – vyhl. 114/2011 Sb. (od 1.7.2011 nový seznam NzP)

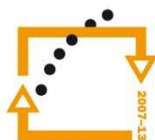
Vyhláška Ministerstva dopravy ČR č. 101/1995 Sb., kterou se vydává řád pro posuzování zdravotní a odborné způsobilosti osob při provozování dráhy a drážní dopravy v platném znění.

Vyhláška Ministerstva dopravy ČR č. 224/1995 Sb., o způsobilosti osob k vedení a obsluze plavidla, zejména §§ 12 – 15.

Legislativa ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích v platném znění, zejména §§ 84 -89 zdravotní způsobilost řidičů silničních motorových vozidel. Zákon 411/2005 Sb., kterým se mění zákon 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ... platí od 1.7.2006 - §87a, dopravně psychologické vyšetření (od 1.8.2011 zrušeno neurologické a EEG vyšetření)

Vyhláška MZ ČR č.277/2004 Sb., o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem, ve znění vyhl. 72/2011 Sb.

Legislativa ČR

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičské záchranné služby podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků.

Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací

Vyhláška MZ č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem.

Vyhláška MZ č. 195/2005 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.

Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)

Vyhláška č. 393/2006 Sb., o zdravotní způsobilosti – (zaměstnanci ministerstva vnitra: bezpečnostní sbory, celní zpráva, vězeňská služba, policie, hasičský záchranný sbor, BIS)

Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců (nikdy nevstoupil v platnost - platnost posunuta od 1.1.2013???)

Legislativa ČR

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Vyhláška 271/2012 Sb., o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku (vyhláška o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka) – platí od 9.8.2012!!!

- Vyhláška v příloze 1 uvádí seznam nemocí, vad a stavů, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost zdravotníků. Jedná se vesměs o těžké psychiatrické diagnózy v nekompenzovaném stádiu nemoci.
- V příloze 2 je uveden i vzor posudku, který kromě uvedených informací musí splňovat i veškeré obecné náležitosti dané vyhláškou č. č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci.

Zákon 372/2011 Sb., o zdravotních službách

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Zákon 372/2011 Sb., o zdravotních službách - upravuje zdravotní služby a podmínky jejich poskytování a s tím spojený výkon státní správy, druhy a formy zdravotní péče, práva a povinnosti pacientů a osob pacientům blízkých, poskytovatelů zdravotních služeb, zdravotnických a jiných odborných pracovníků v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, podmínky hodnocení kvality a bezpečí zdravotních služeb, další činnosti související s poskytováním zdravotních služeb a zpracovává příslušné předpisy Evropské unie (**předmětem tohoto kurzu jsou pouze části týkající se pracovně lékařských služeb**).

Důležitá je prováděcí vyhláška:

Vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci

Vyhláška 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Vyhláška 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci - upravuje podmínky vedení zdravotnické dokumentace

Důležitá je příloha 1 vyhlášky, která stanovuje MINIMÁLNÍ OBSAH SAMOSTATNÝCH ČÁSTÍ ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE:

Výpis ze zdravotnické dokumentace

Vyžádání dalších zdravotních služeb (žádanka)

Lékařský posudek

Výpis ze zdravotnické dokumentace (dle vyhl. 98/2012 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Výpis ze zdravotnické dokumentace obsahuje:

- a) základní údaje z anamnézy doplněné o údaje nezbytné k účelu, pro který je výpis vydáván,
- b) informace o posledně zjištěném zdravotním stavu pacienta a rozpis jím užívaných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a používaných zdravotnických prostředků,
- c) diagnostický souhrn,
- d) stručné zhodnocení dosavadního vývoje zdravotního stavu pacienta, včetně reakcí na dosavadní léčbu a dynamiky vývoje výsledků laboratorních a dalších pomocných vyšetření,
- e) další podstatné informace včetně informací z posudkové péče.

Vyžádání dalších zdravotních služeb (dle vyhl. 98/2012 Sb.)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

A. Vyžádání dalších zdravotních služeb (žádanka) – v rámci pracovně lékařských služeb o provedení specializovaných vyšetření u pracovníků v riziku (hluk, vibrace, prach...) a u **činností vyžadujících specifickou zdravotní způsobilost** (řidiči, výšky, hasiči...)

Vyžádání dalších zdravotních služeb obsahuje:

- požadované zdravotní služby** a jejich odůvodnění, včetně naléhavosti jejího poskytnutí,
- údaje o posledně zjištěném zdravotním stavu, včetně výsledků laboratorních a dalších pomocných vyšetření,
- údaje o dosavadní léčbě a reakci pacienta na ni,
- pracovní diagnózu,
- stručné zhodnocení údajů z anamnézy, pokud mají souvislost s požadovanými zdravotními službami,**
- Poskytovatel pracovně lékařské služby uvede v žádosti o odborné vyšetření vedle informací o zjištěném zdravotním stavu vždy údaje **o výskytu rizikových faktorů a zdravotní náročnosti práce a podmínkách, za kterých je posuzovaná činnost vykonávána.**

Vyžádání dalších zdravotních služeb (dle vyhl. 98/2012 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

B. Vyžádání dalších zdravotních služeb (žádanka) – v rámci požadavku o **zátěžové pletysmografické vyšetření u osob s NEPROFESIONÁLNÍM onemocněním periferních cév HKK a DKK**

Vyžádání dalších zdravotních služeb obsahuje:

- a) požadované zdravotní služby a jejich odůvodnění, včetně naléhavosti jejího poskytnutí,
- b) údaje o posledně zjištěném zdravotním stavu, včetně výsledků laboratorních a dalších pomocných vyšetření,
- c) údaje o dosavadní léčbě a reakci pacienta na ni,
- d) pracovní diagnózu,
- e) stručné zhodnocení údajů z anamnézy, pokud mají souvislost s požadovanými zdravotními službami.
- f) výsledky dosavadních vyšetření (pokud jsou k dispozici) periferních cév a nervů končetin (např. EMG)

Obecné náležitosti lékařského posudku (dle vyhl. 98/2012 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lékařský posudek obsahuje vždy:

➤ identifikační údaje

- posuzované osoby v rozsahu jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresa místa trvalého pobytu posuzované osoby, popřípadě místo pobytu na území České republiky, jde-li o cizince,
- poskytovatele, jehož jménem posuzující lékař lékařský posudek vydal, a to identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, adresa sídla nebo místa podnikání, razítko poskytovatele,
- lékaře, který posudek jménem poskytovatele vydal, a to jméno, popřípadě jména, příjmení a podpis lékaře,
- pořadové číslo nebo jiné evidenční označení posudku,

➤ účel vydání posudku,

➤ posudkový závěr,

➤ poučení o možnosti podat návrh na přezkoumání,

➤ datum vydání posudku,

➤ datum ukončení platnosti posudku, pokud je třeba na základě zjištěného zdravotního stavu nebo zdravotní způsobilosti omezit jeho platnost, nebo pokud tak stanoví jiný právní předpis.

Zákon 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Ve vztahu k zákonu č. 372/2011 Sb. **platí princip speciality a subsidiarity** (z lat. subsidiaris – pomocný, podpůrný). Tzn., že ustanovení zákona o zdravotních službách se v souvislosti s poskytováním specifických zdravotních služeb použijí, pokud zákon 373/2011 Sb. nestanoví jinak.

Zákon 373/2011 Sb. - pracovně lékařské péče se týkají §§:

§§ 41-52 Posudková péče a lékařské posudky

§§ 53-60 Pracovně lékařské služby

Posuzování a uznávání nemocí z povolání §§ 61-68

§ 69 Společná ustanovení pro posuzování zdravotní způsobilosti k práci, pracovně lékařské služby a posuzování a uznávání nemocí z povolání u příslušníků bezpečnostních sborů a ozbrojených sil a u vězněných osob

§§ 41-52 Posudková péče a lékařské posudky (dle z. 373/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

§ 41 Součástí posudkové péče je posuzování:

- a) zdravotní způsobilosti ke vzdělávání a v průběhu vzdělávání pro potřeby škol a školských zařízení nebo k tělesné výchově a sportu nebo k jiným činnostem podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů,
- b) zdravotní způsobilosti pro potřebu a na žádost správních orgánů nebo jiných orgánů v případech stanovených jinými právními předpisy,
- c) zdravotní způsobilosti na vyžádání pacientem nebo zákonným zástupcem pacienta nebo s jejich souhlasem na vyžádání právnickou osobou,
- d) zdravotní způsobilosti k práci nebo k výkonu služby na základě pracovně lékařské prohlídky;
- e) zdravotního stavu v souvislosti s nemocí z povolání (NzP) nebo ohrožením NzP (posuzují výhradně specialisté v oboru pracovní lékařství),
- f) zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění a pro potřeby úřadu práce,
- g) zdravotního stavu pacienta pro jiné účely.

§ 42 Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti (dle z. 373/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti nebo o zdravotním stavu vydává poskytovatel na žádost pacienta, který je posuzovanou osobou, nebo jiné k tomu oprávněné osoby po posouzení zdravotní způsobilosti, popřípadě zdravotního stavu posuzované osoby, posuzujícím lékařem, a to na základě zhodnocení:

- výsledků lékařské prohlídky a dalších potřebných odborných vyšetření,
- výpisu ze zdravotnické dokumentace vedené o posuzované osobě jejím registrujícím poskytovatelem v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost; výpis ze zdravotnické dokumentace si může posuzující lékař vyžádat prostřednictvím posuzované osoby,
- zdravotní náročnosti pro výkon práce, služby, povolání, vzdělávání, sportu, tělesné výchovy nebo jiné činnosti, pro které je osoba posuzována, a podmínek, za kterých je činnost vykonávána, nebo nároků činnosti na zdraví posuzované osoby.

§ 42 Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti (dle z. 373/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lékařský posudek vydává registrující poskytovatel posuzované osoby, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak.

Posuzujícím lékařem je lékař se způsobilostí v oboru:

- všeobecné praktické lékařství nebo
- v oboru praktický lékař pro děti a dorost,

pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak.

§ 43 Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti (dle z. 373/2011 Sb.)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

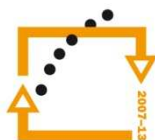
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Lékařský posudek musí být vydán nejdéle do 10 pracovních dnů ode dne obdržení nebo ústního podání žádosti, v případě posudku o uznání NzP do 30 pracovních dnů, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak.
V případě pracovně lékařské péče pouze písemná žádost!
- Stejnopis lékařského posudku je součástí zdravotnické dokumentace vedené o posuzované osobě.
- Lékařský posudek se nevydává, jestliže se posuzovaná osoba odmítne podrobit lékařské prohlídce nebo vyšetření, které je její součástí; posuzující lékař tuto skutečnost zaznamená do zdravotnické dokumentace vedené o této osobě. Jestliže o posouzení zdravotní způsobilosti posuzované osoby požádala jiná k tomu oprávněná osoba, poskytovatel jí oznámí nevydání posudku, včetně důvodu jeho nevydání.
- Jestliže nebyl lékařský posudek vydán z výše uvedeného důvodu, pohlíží se na posuzovanou osobu pro činnost, pro kterou měla být zdravotně posouzena, jako na zdravotně nezpůsobilou nebo jako na osobu, jejíž zdravotní stav nesplňuje předpoklady nebo požadavky, ke kterým byl posuzován.

§ 43 Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti (dle z. 373/2011 Sb.)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Ze závěru lékařského posudku musí být zřejmé, zda je posuzovaná osoba pro účel, pro který je posuzována:

1. zdravotně způsobilá
2. zdravotně způsobilá s podmínkou (podmínka nesmí obsahovat vyloučení posuzovaného z činnosti, která je nedílnou součástí práce)
3. zdravotně nezpůsobilá
4. dlouhodobě pozbyla zdravotní způsobilost

Součástí lékařského posudku musí být **poučení** o možnosti podat návrh na jeho přezkoumání poskytovateli, který posudek vydal. V poučení se dále uvede, v jaké lhůtě je možno návrh na přezkoumání podat, od kterého dne se tato lhůta počítá a zda má nebo nemá návrh na přezkoumání podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů odkladný účinek.

§ 44 Předání lékařského posudku (dle z. 373/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Poskytovatel, který lékařský posudek vydal, zajistí neprodleně jeho prokazatelné předání:

- a) posuzované osobě a
- b) osobě, která o posouzení zdravotní způsobilosti posuzované osoby za účelem vydání posudku oprávněně požádala, není-li posuzovanou osobou - v případě pracovně lékařské péče = zaměstnavatel

§ 44 Prokazatelné předání lékařského posudku (dle z. 373/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Prokazatelným předáním lékařského posudku se rozumí jeho převzetí:

- a) Osobně posuzovanou osobou stvrzené podpisem této osoby a s uvedením data převzetí, u zaměstnavatele pověřenou osobu, uvede se též číslo občanského průkazu nebo jiného dokladu totožnosti a důvod vydání posudku; potvrzení o převzetí lékařského posudku je součástí zdravotnické dokumentace vedené o posuzované osobě,
- b) na základě doručení provozovatelem poštovních služeb; doručení musí být doloženo doručenkou, nebo
- c) na základě elektronického doručení opatřeného elektronickým podpisem do schránky uvedené posuzovanou osobou a osobou, která o posouzení zdravotní způsobilosti požádala.

§ 44 Odmítnutí převzetí lékařského posudku (dle z. 373/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lékařský posudek se též považuje za prokazatelně předaný, jestliže osoba oprávněná k převzetí posudku odmítne posudek převzít nebo jeho převzetí stvrdit podpisem.

Tuto skutečnost zaznamená posuzující lékař do zdravotnické dokumentace vedené o posuzované osobě; záznam podepíše posuzující lékař a další zdravotnický pracovník přítomný převzetí posudku.

§ 44 Platnost lékařského posudku (dle z. 373/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lékařský posudek pozbývá platnost:

- a) uplynutím doby, na kterou byl vydán,
- b) dnem, kdy měla být podle jiného právního předpisu nebo rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví nebo posuzujícího lékaře provedena lékařská prohlídka za účelem nového posouzení zdravotní způsobilosti posuzované osoby,
- c) ukončením pracovněprávního nebo služebního vztahu; to neplatí, je-li nejdéle do 3 měsíců ode dne jeho ukončení pracovněprávní vztah se stejným výkonem práce znovu uzavřen se stejným zaměstnavatelem, pokud v době od jeho ukončení nedošlo ke změně nebo vývoji zdravotního stavu posuzované osoby.

Jestliže je lékařský posudek neplatný, považuje se posuzovaná osoba pro účel, pro který měla být zdravotně posouzena, za zdravotně nezpůsobilou nebo za osobu, jejíž zdravotní stav nesplňuje předpoklady nebo požadavky, ke kterým byl posuzován.

§ 46 Přezkum lékařského posudku (dle z. 373/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

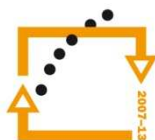
- Má-li posuzovaná osoba nebo osoba, které uplatněním lékařského posudku vznikají práva nebo povinnosti (zaměstnavatel), za to, že lékařský posudek je nesprávný, může do 10 pracovních dnů ode dne jeho prokazatelného předání podat návrh na jeho přezkoumání poskytovateli, který posudek vydal.
- Jestliže byl návrh na přezkoumání lékařského posudku podán po uplynutí lhůty, poskytovatel návrh odloží. Tuto skutečnost písemně sdělí osobě, která návrh na přezkoumání lékařského posudku podala, a osobě, které uplatněním lékařského posudku vznikají práva nebo povinnosti (zaměstnavatel).
- Návrh na přezkoumání lékařského posudku nemá odkladný účinek, jestliže z jeho závěru vyplývá, že posuzovaná osoba je pro účel, pro nějž byla posuzována, zdravotně nezpůsobilá, zdravotně způsobilá s podmínkou nebo pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost.

§ 46 Přezkum lékařského posudku (dle z. 373/2011 Sb.)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Vyhoví-li poskytovatel návrhu na přezkoumání v plném rozsahu, napadený lékařský posudek bezodkladně zruší a na základě zjištěných skutečností, popřípadě nového posouzení zdravotní způsobilosti, vydá posudek nový. Doklad o zrušení posudku je součástí zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi.
- Pokud poskytovatel návrhu na přezkoumání lékařského posudku nevyhoví v plném rozsahu, postoupí do 10 pracovních dnů ode dne jeho doručení, pokud se jedná o lékařský posudek o zdravotní způsobilosti, v ostatních případech do 30 dnů, spis s návrhem na přezkoumání, včetně podkladů potřebných pro přezkoumání lékařského posudku a svého stanoviska, příslušnému správnímu orgánu.
- Poskytovatel bezodkladně písemně oznámí skutečnost, že mu byl návrh na přezkoumání lékařského posudku podán, osobě, které uplatněním lékařského posudku vznikají práva nebo povinnosti (zaměstnavateli pokud se odvolá posuzovaná osoba a posuzované osobě, odvolá-li se zaměstnavatel). Obdobně postupuje, vyhoví-li návrhu na přezkoumání lékařského posudku v plném rozsahu nebo postoupí-li návrh na přezkoumání příslušnému správnímu orgánu. Pokud poskytovatel vyhoví návrhu na přezkoumání posudku v plném rozsahu, uvede ve sdělení i skutečnosti, které ho k tomu vedly.

§§ 53-60 Pracovně lékařské služby (dle z. 373/2011 Sb.)

Pracovně lékařské služby pro zaměstnance a osoby ucházející se o zaměstnání zajišťuje zaměstnavatel za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy (prováděcí vyhlášky).

Poskytovatelem pracovně lékařských služeb je:

- a) poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství, nebo
- b) poskytovatel v oboru pracovní lékařství.

Smluvní zajištění PLS (dle z. 373/2011 Sb.)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Zaměstnavatel pro výkon práce na svých pracovištích je povinen uzavřít písemnou smlouvu o poskytování pracovně lékařských služeb s poskytovatelem.
- Pokud jde o práce zařazené pouze do 1. kategorie podle zákona o ochraně veřejného zdraví a není-li součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jinými právními předpisy, může zajišťovat provádění pracovně lékařských prohlídek a posuzování zdravotní způsobilosti k práci na základě písemné žádosti registrující praktický lékař zaměstnance nebo uchazeče o zaměstnání; ostatní pracovně lékařské služby zaměstnavatel zajišťuje prostřednictvím poskytovatele, s nímž uzavřel písemnou smlouvu.
- Posuzování zdravotní způsobilosti a pracovně lékařské prohlídky pro práce, které jsou nebo budou vykonávány ve zkušebním provozu, zaměstnavatel zajišťuje u poskytovatele na základě výsledků hodnocení rizik nebo výsledků měření, byla-li pro účely souhlasu s uvedením do zkušebního provozu, uskutečněna.

Povinnosti zaměstnavatele (dle z. 373/2011 Sb.)

Zaměstnavatel je povinen:

- umožnit poskytovateli pracovně lékařských služeb vstup na každé své pracoviště a sdělit jim informace potřebné k hodnocení a prevenci rizik možného ohrožení života nebo zdraví na pracovišti, včetně výsledků měření faktorů pracovních podmínek, předložit jim technickou dokumentaci strojů a zařízení, sdělit jim informace rozhodné pro ochranu zdraví při práci,
- při zařazování zaměstnanců k práci postupovat podle závěrů lékařských posudků o jejich zdravotní způsobilosti,
- při odeslání zaměstnance k pracovně lékařské prohlídce vybavit jej žádostí obsahující údaje o druhu práce, režimu práce a pracovních podmínkách, ke kterým je posouzení zaměstnance požadováno,
- odeslat zaměstnance na mimořádnou pracovně lékařskou prohlídku, pokud o to zaměstnanec požádal.

Zaměstnavatel má právo vyslat zaměstnance na mimořádnou pracovně lékařskou prohlídku, má-li pochybnosti o zdravotní způsobilosti zaměstnance k práci.

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Povinnosti zaměstnance (dle z. 373/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Zaměstnanec je povinen:

- podrobit se pracovně lékařským službám u poskytovatele pracovně lékařských služeb, se kterým zaměstnavatel uzavřel písemnou smlouvu,
- podrobit se pracovně lékařským službám nařízeným podle jiného právního předpisu,
- sdělit poskytovateli pracovně lékařských služeb jméno a adresu registrujícího poskytovatele a dalších poskytovatelů, kteří ho přijali do péče,
- sdělit poskytovateli pracovně lékařských služeb na jeho žádost nebo z vlastního podnětu všechny jemu známé nebo podezřelé skutečnosti související s ochranou zdraví při práci.

Povinnosti poskytovatele PLS (dle z. 373/2011 Sb.)

Poskytovatel pracovně lékařských služeb je povinen:

- informovat zaměstnance o možném vlivu faktorů pracovních podmínek na jeho zdraví, a to se znalostí vývoje jeho zdravotního stavu,
- informovat zaměstnavatele o možném vlivu faktorů pracovních podmínek na zdravotní stav jeho zaměstnanců,
- vykonávat pravidelný dohled na pracovištích zaměstnavatele a nad pracemi vykonávanými zaměstnanci,
- spolupracovat se zaměstnavatelem, zaměstnanci, zástupcem pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s odborně způsobilými osobami podle zákona upravujícího zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, odborovou organizací a kontrolními orgány v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- neprodleně oznamovat zaměstnavateli zjištění závažných nebo opakujících se skutečností negativně ovlivňujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci,

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Povinnosti poskytovatele PLS (dle z. 373/2011 Sb.) pokračování...

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- podat podnět kontrolním orgánům v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci k zjednání nápravy nad dodržováním povinností v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci v případě, že zjistí, že zaměstnavatel nepostupuje v souladu s lékařskými posudky nebo přes opakované upozornění neplní povinnosti v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci stanovené jinými právními předpisy,
- vést dokumentaci o pracovně lékařských službách prováděných pro zaměstnavatele odděleně od zdravotnické dokumentace vedené o konkrétních zaměstnancích;
- vést odděleně zdravotnickou dokumentaci vedenou o pacientovi od zdravotnické dokumentace vedené o zaměstnanci při poskytování PLS, jestliže je registrujícím poskytovatelem pacienta a zároveň poskytovatelem PLS.

Povinnosti poskytovatele PLS (dle z. 373/2011 Sb.) pokračování...

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Poskytovatel PLS je oprávněn požadovat po zaměstnavateli zajištění měření, popřípadě expertizy, a to za účelem analýzy pracovních podmínek, pracovního prostředí a odezvy organismu zaměstnanců, včetně výsledků kategorizace zdravotních rizik, pokud má podezření, že došlo k takové změně pracovních podmínek, která negativně ovlivňuje nebo by mohla ovlivnit zdraví zaměstnanců. Zaměstnavatel je povinen měření nebo expertizy požadované poskytovatelem zajistit. Jestliže s požadavkem na zajištění těchto měření nebo expertiz nesouhlasí, požádá o stanovisko příslušný orgán ochrany veřejného zdraví podle zákona o ochraně veřejného zdraví.
- Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví přezkoumá důvod žádosti zaměstnavatele a své stanovisko písemně sdělí do 15 dnů od obdržení žádosti zaměstnavateli.

Úhrada PLS (dle z. 373/2011 Sb.)

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

§ 58

Zaměstnavatel hradí PLS poskytované podle tohoto zákona,
s výjimkou posuzování NzP, a sledování vývoje zdravotního stavu
při lékařských preventivních prohlídkách u nemocí z povolání a
vývoje zdravotního stavu při lékařských preventivních prohlídkách
po skončení rizikové práce, upravených v zákoně o ochraně
veřejného zdraví (následné prohlídky).

Úhrada PLS (dle z. 373/2011 Sb.)

Stanovisko VZP ohledně úhrady PLS

Př.Kdo hradí vyšetření u zaměstnance v riziku vibrací, když klient udává subjektivní potíže s HKK?

Jednoznačně zaměstnavatel. Teprve až v případě, že výsledek objektivního vyšetření je takového stupně postižení, že indikuje vyšetření pro podezření na NzP, klient je odeslán ke specializovanému vyšetření, které bude akreditováno pro hlášení NzP, teprve toto specializované pracoviště šetří zaměstnance s podezřením na NzP a náklady s tím související může vykázat příslušné zdravotní pojišťovně.

Proces akreditace hlásících center probíhá v současné době a nejpozději k 31.3.2013 by měl být ukončen. Do té doby jsou oprávněnými hlásícími centry dosavadní pracoviště s příslušnou rajonizací.

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Přechodná ustanovení (z. 373/2011 Sb.)

§ 98

Pracovně lékařské služby lze poskytovat podle dosavadních právních předpisů upravujících poskytování závodní preventivní péče nejdéle po dobu 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tedy do 31.3.2013). Tím není dotčena povinnost zaměstnavatele hradit závodní preventivní péči v rozsahu stanoveném pro pracovně lékařské služby podle tohoto zákona, a to ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. *

- * Týká se to organizace PLS (smlouvy), netýká se to lékařských posudků o zdravotní způsobilosti k práci, vedení zdravotnické dokumentace...)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Prováděcí vyhlášky k zákonu 373/2011 Sb.

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- **Vyhláška č.104/2012 Sb., o posuzování nemocí z povolání**
- Vyhláška, kterou se stanoví organizace, obsah a rozsah pracovně lékařských služeb a postup při posuzování zdravotní způsobilosti k vzdělávání a jeho průběhu a posuzování zdravotní způsobilosti k práci nebo službě **(vyhláška o pracovně lékařských službách)** **dosud nevyšla**
- Tč. se používá standard 3 SPL Dostupný na: http://www.pracovni-lekarstvi.cz/files/standard_3-posuzovani_zdravotni_zpusobilosti.pdf

Návrh vyhlášky o pracovně lékařských službách

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Dosud neschválený dokument, jehož text se může ještě měnit!

Tato vyhláška upravuje obsah, organizaci, a rozsah pracovně lékařských služeb a posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání a v průběhu vzdělávání v souladu s právem Evropské unie a závazků vyplývajících z členství v mezinárodních organizacích (Směrnice Rady 890/391/EHS z r. 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci a vyhláška č. 145/1988 Sb., o Úmluvě o závodních zdravotních službách).

Obsah pracovně lékařských služeb:

- A. Služby při hodnocení zdravotního stavu zaměstnanců a osob ucházejících se o zaměstnání k práci nebo k výkonu služby**
- B. Poradenské činnosti**
- C. Dohled týkající se pracovního prostředí a pracovních podmínek**

Obsah pracovně lékařských služeb

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

A) Služby při hodnocení zdravotního stavu zaměstnanců a osob ucházejících se o zaměstnání k práci nebo k výkonu služby (dále jen „práce“), je

1. zjišťování vlivu práce a pracovních podmínek na vývoj zdravotního stavu zaměstnanců při lékařských prohlídkách nezbytných pro zjištění zdravotního stavu posuzované osoby a posouzení její zdravotní způsobilosti (dále jen „pracovně lékařská prohlídka“),
2. hodnocení výsledků sledování zátěže organismu zaměstnanců působením rizikových faktorů, včetně výsledků biologických expozičních testů, za účelem stanovení této zátěže,
3. hodnocení výsledků cíleně prováděných studií odezvy zdravotního stavu zaměstnanců na konkrétní pracovní podmínky,
4. zpracování rozborů vzniku a příčin pracovních úrazů, výskytu nemocí z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání, nebo nemocí souvisejících s prací,
5. hodnocení údajů o vlivu pracovní činnosti, pracovního prostředí a pracovních podmínek na zdraví zaměstnanců a s tím související nemocnosti,
6. sledování vlivů rizikových faktorů a pracovních podmínek, které se mohou nepříznivě projevit i po delší době na zdraví zaměstnanců, a to v rámci pracovně lékařské prohlídky, je-li to s ohledem na charakter rizikových faktorů nebo pracovních podmínek účelné

Obsah pracovně lékařských služeb

B) Poradenství, jsou poradenské činnosti

1. v problematice ergonomie včetně fyziologie práce, psychologie práce, režimu práce a odpočinku, stanovení výkonových norem
2. při projektování, výstavbě a rekonstrukci pracovišť a dalších podnikových zařízení,
3. při zavádění nových technologií, látek a postupů, z hlediska jejich vlivu na pracovní podmínky a zdraví zaměstnanců,
4. při úpravách pracovních míst, včetně míst pro zaměstnance se zdravotním postižením,
5. při výběru technických, technologických a organizačních opatření a výběru osobních ochranných pracovních prostředků,
6. v problematice pitného režimu a poskytování ochranných nápojů,
7. v problematice pracovní rehabilitace,
8. při výcviku a výchově zaměstnanců v oblasti ochrany a podpory zdraví při práci, správných pracovních návyků, a při rekvalifikaci zaměstnanců nezpůsobilých vykonávat dosavadní práci,
9. při identifikaci nebezpečí a hodnocení zdravotních rizik při práci a zařazování prací do kategorií podle zákona upravujícího ochranu veřejného zdraví²⁾,
10. při zpracování plánu pro řešení mimořádných událostí,
11. k návrhům opatření k nápravě v případě zjištění závad, které mohou vést u zaměstnanců k poškození zdraví.
12. Součástí poradenství je dále provádění školení zaměstnanců určených zaměstnavatelem v první pomoci a zpracování návrhu vybavení lékárničky první pomoci pro zaměstnavatele.

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah pracovně lékařských služeb

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

C) Dohled je

1. pravidelný dohled na pracovištích a nad výkonem práce za účelem zjišťování a hodnocení faktorů pracovního prostředí a pracovních podmínek ve vztahu ke zdraví, zjišťování nebezpečí a hodnocení zdravotních rizik zátěží rizikovými faktory pracovních podmínek podle zákona upravujícího ochranu veřejného zdraví,
2. dohled v zařízení závodního stravování a dalších zařízeních zaměstnavatele,
3. spolupráce při hodnocení zdravotních rizik s využitím informací o míře expozice rizikovým faktorům při výkonu práce, pracovních podmínek a výsledků analýzy výskytu nemocí z povolání, pracovních úrazů a nemocí souvisejících s prací
4. spolupráce při vypracování návrhů pro zaměstnavatele na odstranění zjištěných závad, včetně návrhu na zajištění měření rizikových faktorů.

Organizace a rozsah pracovně lékařských služeb (PLS)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Zaměstnavatel může pro výkon práce na svých pracovištích uzavřít písemnou smlouvu o poskytování PLS s **více poskytovateli těchto služeb, je-li to vzhledem k počtu zaměstnanců nebo umístění jednotlivých pracovišť účelné.** Smlouvu s více poskytovateli PLS lze uzavřít i v případě, nelze-li je zajistit s ohledem na kapacitní možnosti poskytovatele PLS, pouze jedním poskytovatelem.
- Při výkonu pravidelného dohledu se zohledňuje zdravotní náročnost práce a charakter podmínek na pracovištích; **pravidelný dohled se vykonává nejméně 1 za kalendářní rok.**

Vedení zdravotnické dokumentace při realizaci PLS

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Zdravotnická dokumentace o sledování zdravotního stavu je vedena v souladu s vyhláškou č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci

Dokumentace o PLS prováděných pro zaměstnavatele obsahuje, jde-li

- o poradenství, záznamy v rozsahu datum a místo poskytnutí poradenství a stručný obsah,
- o dohled, záznamy o provedení dohledu, včetně hodnocení pracovních a hygienických podmínek na pracovišti a v zařízení závodního stravování a dalších zařízeních zaměstnavatele, v rozsahu datum a místo provedení dohledu, popis zjištěných skutečností včetně identifikace nebezpečí a hodnocení rizik, návrhy opatření a způsob seznámení zaměstnavatele se závěrem dohledu;
- součástí záznamů jsou identifikační údaje osob, které pro zaměstnavatele provedly poradenství nebo spolupracovaly na provádění dohledu a jejich podpisy.

Součástí dokumentace o PLS jsou dále:

- výsledky analýz a jiné obdobné záznamy o činnostech prováděných v rámci PLS,
- kopie rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví o zařazení práce do příslušné kategorie nebo oznámení zaměstnavatele o zařazení práce do kategorie druhé,
- kopie výsledků šetření příslušných inspekčních orgánů a
- kopie výsledků měření rizikových faktorů.

Rozsah PLS

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Rozsah PLS se stanoví s ohledem na **zdravotní náročnost vykonávaných prací podle jejich zařazení do kategorií** podle zákona upravujícího ochranu veřejného zdraví **a podle obsahu činností**, pro jejichž výkon jsou stanoveny požadavky jinými právními předpisy. Stanovení rozsahu je uvedeno v příloze vyhlášky.
- Při stanovení rozsahu PLS se určuje celková doba nezbytná k provádění PLS, která se stanoví na základě součtu minimálního času v hodinách potřebného pro jednoho zaměstnance a dalšího časového rozsahu potřebného k zajištění poskytování PLS. Je-li počet zaměstnanců nižší než 10, stanoví se celková doba určená k provedení dohledu a poradenství v rozsahu minimálně pro 10 zaměstnanců.

Rozsah PLS

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Minimální celková doba nezbytná k provádění PLS se zvyšuje zejména při zohlednění velikosti a umístění jednotlivých pracovišť zaměstnavatele, charakteru rizika, počtu žáků nebo studentů účastnících se na praktickém vyučování nebo praktické přípravě na pracovištích zaměstnavatele nebo osob se zdravotním postižením.
- Při stanovení rozsahu PLS se v časovém rozsahu podle uvedené tabulky nezohledňuje:
  - příprava podkladů pro zpracování návrhů na zařazení prací do kategorií rizika, jednorázově prováděné expertízy a měření faktorů pracovních podmínek,
  - účast poskytovatele PLS při jednorázových expertízách a měření faktorů pracovních podmínek, prováděnými držiteli osvědčení o akreditaci vydaného podle zákona o technických požadavcích na výrobky nebo držiteli autorizace.

Pracovně lékařské prohlídky a lékařské prohlídky ke zjištění zdravotního stavu ke vzdělávání a v průběhu vzdělávání

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Pracovně lékařské prohlídky nebo lékařské prohlídky ke zjištění zdravotního stavu ke vzdělávání a v průběhu vzdělávání se provádějí **za účelem vyloučení nemoci, vad nebo stavů, které omezují nebo vylučují zdravotní způsobilost ke konkrétní práci nebo vzdělávání.**
- Rizikové faktory pracovního prostředí a nemoci, které omezují nebo vylučují zdravotní způsobilost k práci nebo vzdělávání při výskytu těchto faktorů a rozsah odborných vyšetření jsou stanoveny v příloze vyhláše.
- **Zdravotní způsobilost posuzované osoby se posuzuje vždy ve vztahu ke všem rizikovým faktorům a činností, které jsou součástí výkonu práce, a pracovním podmínkám, za nichž je práce vykonávána. Jde-li o práci, jejímž výkonem může být ohrožena osoba vykonávající tuto práci nebo jiné osoby, zohledňují se při posuzování zdravotní způsobilosti i bezpečnostní rizika.**
- **Zdravotní způsobilost se hodnotí na základě informací zjištěných při dohledu pracovního prostředí a pracovních podmínek, údajů obsažených v písemné žádosti zaměstnavatele o pracovně lékařskou prohlídku, závěrů prohlídky a údajů uvedených ve výpisu ze zdravotnické dokumentace vedené registrujícím praktickým lékařem.**

Lékařské prohlídky ke zjištění zdravotního stavu ke vzdělávání nebo v průběhu vzdělávání za účelem vydání lékařského posudku

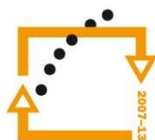

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Provádějí se:

- a) **v souvislosti s podáním přihlášky ke konkrétnímu oboru vzdělání;** zdravotní způsobilost se posuzuje ke zdravotní náročnosti a profilu absolventa podle rámcového vzdělávacího programu nebo akreditovaného vzdělávacího programu pro vyšší odborné vzdělávání (na základě žádosti zákonného zástupce žáka nebo studenta nebo zletilého žáka nebo studenta),
- b) **v průběhu vzdělávání při změně zdravotního stavu;** zdravotní způsobilost se posuzuje ke zdravotní náročnosti oboru vzdělávání a profilu absolventa podle školního vzdělávacího programu školy nebo akreditovaného vzdělávacího programu pro vyšší odborné vzdělávání (na základě žádosti zákonného zástupce žáka nebo studenta nebo zletilého žáka nebo studenta),
- c) **před zařazením na praktické vyučování nebo praktickou přípravu a v jejich průběhu;** zdravotní způsobilost se posuzuje ve vztahu ke zdravotní náročnosti a profilu absolventa podle školního vzdělávacího programu nebo akreditovaného vzdělávacího programu pro vyšší odborné vzdělávání a podmínek, za kterých je praktické vyučování nebo praktická příprava vykonávána (na základě žádosti ředitele školy nebo právnické nebo fyzické osoby, na jejímž pracovišti se uskutečňuje praktické vyučování nebo praktická příprava).

Lékařské prohlídky ke vzdělávání nebo v průběhu vzdělávání - souhrn

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

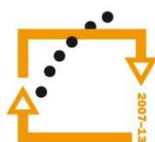
Lékařskými prohlídkami ke vzdělávání nebo průběhu vzdělávání jsou

- **lékařská prohlídka uchazeče o vzdělání;** provádí se před podáním přihlášky k zařazení do příslušného vzdělávacího programu.
- **lékařská prohlídka žáka nebo studenta před zařazením na praktické vyučování nebo praktickou přípravu;** provádí se před zařazením na praktické vyučování nebo praktickou přípravu,
- **periodická prohlídka žáka nebo studenta, pokud žák nebo student při praktickém vyučování nebo praktické přípravě vykonává rizikové práce - provádí se jedenkrát ročně**

Lékařské prohlídky ke zjištění zdravotního stavu ke vzdělávání nebo v průběhu vzdělávání za účelem vydání lékařského posudku

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

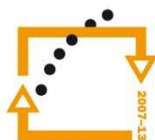
Obsahem lékařské prohlídky je:

- rozbor údajů o dosavadním vývoji zdravotního stavu a dosud prodělaných onemocněních s cíleným zaměřením zejména na výskyt nemocí, které mohou omezit nebo vyloučit zdravotní způsobilost,
- pracovní anamnéza; zejména se sleduje odezva organismu na výskyt rizikových faktorů a pracovní podmínky,
- komplexní fyzikální vyšetření včetně orientačního vyšetření sluchu, zraku, kůže a orientačního neurologického vyšetření, s důrazem na posouzení stavu a funkce orgánů a systémů, které budou zatěžovány při přípravě na budoucí povolání a jeho výkonu a
- základní chemické vyšetření moče.
- Základní vyšetření se rozšiřuje o další odborná vyšetření v závislosti na zdravotním stavu posuzované osoby a riziku i celkovému charakteru budoucí práce a možných pracovních podmínek z důvodu vyloučení nemocí, které omezují nebo vylučují zdravotní způsobilost k práci nebo vzdělávání nebo průběhu vzdělávání, potřebné nebo to pracovní podmínky vyžadují.
- Další odborná vyšetření lze provést až po provedení základního vyšetření.

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti ke vzdělávání nebo průběhu vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti ke vzdělávání nebo průběhu vzdělávání **kromě náležitostí** podle právního předpisu upravujícího náležitosti a obsah zdravotnické dokumentace (vyhl. 98/2012 Sb.) obsahuje:

- **identifikační údaje školy**, a to obchodní firmu nebo název a adresu sídla školy, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, název, sídlo a identifikační číslo organizační složky státu nebo kraje nebo obce, je-li zřizovatelem stát, kraj nebo obec,
- **údaje o vzdělávacím programu posuzované osoby, podmínkách výuky a praktického vyučování a zdravotních a bezpečnostních rizicích práce, za kterých je vykonáváno, a míře těchto rizik, údaje o profilu absolventa vzdělávacího programu,**
- **posudkový závěr** a
- **termín provedení mimořádné prohlídky, je-li takový postup důvodný.**

Pracovně lékařské prohlídky

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovně lékařskými prohlídkami jsou

- vstupní lékařská prohlídka, prohlídka periodická a prohlídka mimořádná, které se provádějí za účelem posouzení zdravotní způsobilosti k práci,
- lékařská výstupní prohlídka a
- lékařská prohlídka po skončení rizikové práce - následná prohlídka, která je stanovena podle zákona o ochraně veřejného zdraví.

V rámci pracovně lékařských prohlídek jsou zaměstnancům poskytovány edukační a konzultační zdravotní služby

Vstupní lékařská prohlídka

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Vstupní lékařská prohlídka se provádí za účelem zajistit, aby k výkonu práce v podmínkách se známou zdravotní náročností nebyla zařazena osoba ucházející se o zaměstnání, u které by výkon této konkrétní práce vedl ke zhoršení zdravotního stavu nebo v souvislosti s jejím zdravotním stavem k poškození zdraví jiných osob.
- Vstupní lékařská prohlídka se provádí i při zařazení zaměstnance na jinou práci, pokud jde o jiný druh práce nebo je tato práce vykonávána za odlišných podmínek, než ke kterým byla posouzena zdravotní způsobilost zaměstnance. Odlišnou podmínkou se rozumí výskyt nového rizikového faktoru nebo výskyt takové podmínky, ke které nebyla posuzována zdravotní způsobilost zaměstnance.

Periodická lékařská prohlídka

- Periodická prohlídka se provádí za účelem zjištění včasné změny zdravotního stavu vzniklé v souvislosti se zdravotní náročností práce nebo stárnutím organismu, kdy další výkon práce by vedl k poškození zdraví posuzovaného zaměstnance, nebo k poškození zdraví jiných osob.
- Periodická prohlídka se provádí v intervalu u zaměstnanců vykonávajících práci zařazenou podle zákona upravujícího ochranu veřejného zdraví:

1. v **kategorii první** nejdéle jednou za **6 let**, * (předtím 1x za 5 let)
po dovršení **50 let věku** nejdéle 1x za **4 roky*** (předtím 1x za 3 roky)

2. v **kategorii druhé a při výkonu prací se specifickou zdravotní náročností**** nejdéle 1x za **4 roky**,*
po dovršení **50 let věku** 1x za **2 roky***

3. v **kategorii druhé rizikové a kategorii třetí** 1x za **2 roky** *

4. v **kategorii čtvrté** 1x za **1 rok***

* pokud jiným právním předpisem nebo rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví nebo v příloze návrhu vyhlášky není stanoveno jinak.

** práce, jejímž výkonem může být ohrožena osoba vykonávající tuto práci nebo jiné osoby a při posuzování zdravotní způsobilosti k této práci se zohledňují i bezpečnostní rizika.

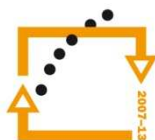
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Mimořádná lékařská prohlídka

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Mimořádná prohlídka se provádí za účelem zjištění zdravotního stavu posuzovaného zaměstnance v případě důvodného předpokladu, že došlo ke ztrátě nebo změně zdravotní způsobilosti k práci.
- Mimořádná prohlídka se provádí, pokud:
  - a) ji nařídil orgán ochrany veřejného zdraví nebo Státní úřad pro jadernou bezpečnost podle jiného právního předpisu,
  - b) to v daném období vyžaduje zdravotní náročnost konkrétních pracovních podmínek,
  - c) došlo ke zhoršení pracovních podmínek ve smyslu zvýšení míry rizika u rizikového faktoru, k němuž již byla posuzována zdravotní způsobilost zaměstnance,
  - d) bylo opakovaně zjištěno překročení limitní hodnoty ukazatelů BET, popřípadě na základě závěrů jiných vyšetření prováděných za účelem sledování zátěže organismu působením rizikových faktorů,
  - e) byla při pracovně lékařské prohlídce zjištěna taková změna zdravotního stavu zaměstnance, která předpokládá změnu zdravotní způsobilosti k práci v době kratší než je interval periodické prohlídky,
  - f) byl vydán lékařský posudek, podle kterého posuzovaná osoba pro aktuálně zjištěný zdravotní stav je zdravotně nezpůsobilá,

Mimořádná lékařská prohlídka – pokračování...

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

g) byl výkon práce přerušen

1. z důvodu nemoci po dobu delší než 8 týdnů, s výjimkou výkonu práce v kategorii první podle zákona o ochraně veřejného zdraví a nejde-li o práci se specifickou zdravotní náročností nebo nestanoví-li jiný právní předpis jinak,
  2. v důsledku úrazu s těžkými následky, onemocnění spojeného s bezvědomím nebo jiné těžké újmy na zdraví nebo
  3. z jiných důvodů na dobu delší než 6 měsíců.
- Mimořádná prohlídka se dále provádí na základě informace sdělené ošetřujícím lékařem o důvodném podezření, že změnou zdravotního stavu zaměstnance došlo ke změně zdravotní způsobilosti nebo žádosti předložené zaměstnavatelem z vlastního podnětu nebo podnětu zaměstnance.

Výstupní lékařská prohlídka

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Výstupní prohlídkou se zjišťuje zdravotní stav zaměstnance v době ukončení výkonu práce, a to s důrazem na zjištění takových změn zdravotního stavu, u kterých lze předpokládat souvislost se zdravotní náročností vykonávané práce.
- Výstupní prohlídka se provádí vždy před ukončením pracovněprávního vztahu, před převedením na jinou práci, pokud jde o jiný druh práce, před zařazením na práci se sníženou náročností ve smyslu snížení míry rizika nebo příznivějších pracovních podmínek, než ke kterým byla posouzena zdravotní způsobilost zaměstnance.
- O provedení výstupní prohlídky se vydává potvrzení.

Následná lékařská prohlídka

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Následná prohlídka je po skončení rizikové práce stanovené podle zákona o ochraně veřejného zdraví prováděna za účelem včasného zjištění změn zdravotního stavu vzniklých v souvislosti s prací za takových pracovních podmínek, jejichž důsledky se mohou projevit i po ukončení práce, a to za účelem včasného zajištění potřebné zdravotní péče, popřípadě odškodnění.
- Následná prohlídka se provádí v případech uvedených v příloze, nebo pokud tak stanoví příslušný orgán ochrany veřejného zdraví podle zákona o ochraně veřejného zdraví nebo za podmínek upravených jiným právním předpisem.

Náplň a periodicita preventivních prohlídek

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Obecně se odvíjí od:

1. charakteru pracovní činnosti

(řidiči, výšky, dráha – náplň i periodicitu stanovují příslušné vyhlášky)

2. charakteru pracovních podmínek a rizikovosti práce

(riziko kat. 2R, 3, 4 – periodicitu a minimální náplň stanovuje rozhodnutí příslušné KHS)

3. věku zaměstnance

(mladiství, do 50 let, nad 50 let...)

4. zdravotního stavu

(chronické nemoci, ZPS, DIČ, NzP...)

Náležitosti žádosti o provedení lékařské prohlídky
a posouzení zdravotní způsobilosti práci

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

➤ **identifikační údaje zaměstnavatele, a to**

- obchodní firmu nebo název a adresu sídla podnikatele nebo organizační složky zahraniční osoby na území České republiky, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, je-li zaměstnavatelem právnická osoba,
- adresu místa podnikání, jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo adresu místa hlášeného přechodného pobytu na území České republiky nad 90 dnů nebo adresu místa trvalého pobytu cizince na území České republiky nebo bydliště v cizině, je-li zaměstnavatelem fyzická osoba,
- název, sídlo a identifikační číslo organizační složky státu nebo kraje nebo obce, je-li zaměstnavatelem stát, kraj nebo obec,

➤ **identifikační údaje zaměstnance nebo osoby ucházející se o zaměstnání**, a to jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresa místa trvalého pobytu na území České republiky, jde-li o cizince místo hlášeného pobytu na území České republiky a v případě osoby bez trvalého pobytu na území České republiky adresu bydliště mimo území České republiky,

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Náležitosti žádosti o provedení lékařské prohlídky
a posouzení zdravotní způsobilosti práci – pokračování...

- **údaje o pracovním zařazení zaměstnance, druhu práce, režimu práce a zdravotních a bezpečnostních rizicích práce, za kterých je vykonávána, a míře těchto rizik;** jde-li o uchazeče o zaměstnání, údaje o předpokládaném druhu práce, režimu práce a zdravotních a bezpečnostních rizicích práce, za kterých je vykonávána, a míře těchto rizik,
- **druh požadované pracovně lékařské prohlídky,**
- důvod k provedení prohlídky.

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci **kromě náležitostí** podle právního předpisu upravujícího náležitosti a obsah zdravotnické dokumentace (vyhl. 98/2012 Sb.) obsahuje:

- **identifikační údaje zaměstnavatele** v rozsahu, a to
  - obchodní firmu nebo název a adresu sídla podnikatele nebo organizační složky zahraniční osoby na území České republiky, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, je-li zaměstnavatelem právnická osoba,
  - adresu místa podnikání, jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo adresu místa hlášeného přechodného pobytu na území České republiky nad 90 dnů nebo adresu místa trvalého pobytu cizince na území České republiky nebo bydliště v cizině, je-li zaměstnavatelem fyzická osoba,
  - název, sídlo a identifikační číslo organizační složky státu nebo kraje nebo obce, je-li zaměstnavatelem stát, kraj nebo obec,
- **údaje o pracovním zařazení posuzované osoby, druhu práce, režimu práce a zdravotních a bezpečnostních rizicích práce, za kterých je vykonávána, a míře těchto rizik,**
- **posudkový závěr** a
- **termín provedení mimořádné prohlídky, je-li takový postup důvodný.**

Náležitosti lékařského posudku (dle vyhl. 98/2012 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lékařský posudek obsahuje vždy:

➤ identifikační údaje

- posuzované osoby v rozsahu jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresa místa trvalého pobytu posuzované osoby, popřípadě místo pobytu na území České republiky, jde-li o cizince,
- poskytovatele, jehož jménem posuzující lékař lékařský posudek vydal, a to identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, adresa sídla nebo místa podnikání, razítko poskytovatele,
- lékaře, který posudek jménem poskytovatele vydal, a to jméno, popřípadě jména, příjmení a podpis lékaře,
- pořadové číslo nebo jiné evidenční označení posudku,

➤ účel vydání posudku,

➤ posudkový závěr,

➤ poučení o možnosti podat návrh na přezkoumání,

➤ datum vydání posudku,

➤ datum ukončení platnosti posudku, pokud je třeba na základě zjištěného zdravotního stavu nebo zdravotní způsobilosti omezit jeho platnost, nebo pokud tak stanoví jiný právní předpis.

Posudkový závěr

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k dané práci, určený zaměstnavateli, je vždy ve svém výroku jednoznačný a neobsahuje diagnózu. Posuzující lékař uvede, zda je posuzovaná osoba k dané práci:

1. zdravotně způsobilá
2. zdravotně způsobilá s podmínkou (podmínka nesmí obsahovat vyloučení posuzovaného z činnosti, která je nedílnou součástí práce)
3. zdravotně nezpůsobilá
4. dlouhodobě pozbyla zdravotní způsobilost

Příloha 2

návrhu vyhlášky o pracovně lékařských službách

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Obsahuje rizikové faktory pracovního prostředí a dále

- nemoci, stavy a vady, které při výskytu těchto faktorů vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k práci
- rozsah odborných vyšetření pracovně lékařských prohlídek při práci při výskytu jednotlivých rizikových faktorů a při výkonu práce se specifickou zdravotní náročností

Většina faktorů uvedených v příloze 2 v plném znění bude uvedena ve speciální části kurzu u jednotlivých témat.

JESENIUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovně lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Nemoci z povolání

Nemoc z povolání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- NZP je onemocnění, které příčinně souvisí se zaměstnáním a které je uvedeno v platném seznamu nemocí z povolání
- V současnosti platí příloha k NV č. 290/95 Sb. Ve znění NV č.114/2011 Sb.
- Nemoci z povolání jsou nemoci, které vznikají nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických a jiných škodlivých vlivů, vznikly za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání. Nemocemi z povolání se také rozumí akutní průmyslové otravy

Posuzování a uznávání NzP

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Posuzování a uznávání NzP od 1.4.2012 upravuje vyhláška č.104/2012 Sb., o stanovení bližších požadavků na postup při posuzování a uznávání nemocí z povolání a okruh osob, kterým se předává lékařský posudek o nemoci z povolání, podmínky, za nichž nemoc nelze nadále uznat za nemoc z povolání, a náležitosti lékařského posudku (vyhláška o posuzování nemocí z povolání)
- Nemoci z povolání posuzují, uznávají a vývoj zdravotního stavu osoby s uznanou nemocí z povolání sledují poskytovatelé v oboru pracovní lékařství, kteří získali povolení ministerstva k uznávání nemocí z povolání, pokud dále není uvedeno jinak (z. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, § 61). Tč. probíhá akreditace přihlášených poskytovatelů pro lokality ČR.
- Rajonizace hlásících center podle místa sídla firmy NzP zatím dle vyhlášky 342/1997 Sb., ve znění vyhl. 38/2005 Sb., kterou se vydává seznam zdravotnických zařízení, která tyto nemoci uznávají.
MSK – 2x v Ostravě (FN a HP), Karviná, Třinec

Posuzování a uznávání NzP, pokračování...

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Každé takové středisko má svoji spádovou oblast. Neplatí svobodná volba lékaře.
- NzP nebo ONzP je stanovována na základě objektivně dokumentované diagnózy a průkazu, že posuzovaný pracoval za podmínek, kdy toto onemocnění vzniká.
- Ověřování podmínek vzniku onemocnění provádí hygienická stanice, v jejímž spádovém území je pracoviště, na němž postižený pracovník vykonával nebo vykonává práci, při níž mohlo profesionální onemocnění vzniknout.
- U infekčních onemocnění provádí šetření epidemiolog, u ionizujícího záření ověřuje podmínky práce Státní úřad pro jadernou bezpečnost.

Lékařský posudek – uznání NzP/ ONzP

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- **V kladném případě vydává středisko** předepsaným způsobem **posudek** (v souladu se z. 373/2011 Sb, o specifických zdravotních službách a vyhl. 104/2012 Sb.)
- Posudek o NzP, u kterého nastaly podle zákona 373/2011 Sb. právní účinky, předá poskytovatel bez zbytečného odkladu:
  - a) **registrujícímu praktickému lékaři,**
  - b) **příslušnému poskytovateli PLS,**
  - c) **příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví** nebo Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost
  - d) **zdravotní pojišťovně,** u které je posuzovaná osoba pojištěna, s výjimkou posudku o neuznání nemoci z povolání.
- V případě nesouhlasu s posudkem má možnost podat návrh na přezkum jak posuzovaná osoba, tak i zaměstnavatel
- Každá NzP se hlásí na příslušném formuláři **Národnímu registru nemocí z povolání (SZÚ).** Přehledy NzP/ONzp dostupné na: <http://www.szu.cz/publikace/data/nemoci-z-povolani>

Seznam NzP (dle NV 114/2011 Sb.)

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Kapitola I - NzP způsobené chemickými látkami (58 položek)

Kapitola II - NzP způsobené fyzikálními faktory

Kapitola III – NzP týkající se dýchacích cest, pohrudnice a pobřišnice (13 položek)

Kapitola IV - NzP kožní

Kapitola V – NzP přenosné a parazitární

Kapitola VI - NzP způsobené ostatními faktory a činiteli

Odškodňování NzP

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Podle Zákoníku práce odpovídá za škodu způsobenou zaměstnanci nemocí z povolání zaměstnavatel, u něhož zaměstnanec naposledy pracoval za podmínek, kdy nemoc z povolání vzniká.

Zaměstnavatel je povinen poskytnout náhradu za:

- a) ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti
- b) snížení výdělku
- c) bolest a ztížení společenského uplatnění podle vyhlášky 440/2001 Sb. (na požádání postiženého vystavuje posuzující lékař lékařský posudek, kterým stanoví výši bodového hodnocení za bolest a ztížení společenského uplatnění)
- d) Účelně vynaložené náklady spojené s léčením a věcnou škodu

Zaměstnavatel pro případy takové odpovědnosti musí být dle zákona pojištěn

JESENIUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovně lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

**Registr nemocí z povolání poskytuje přehled hlášených
profesionálních onemocnění V ČR za rok 2011**

Dostupný na: http://www.szu.cz/uploads/Hlaseni_a_odhlaseni_2011.pdf

Prevence NzP/ONzP – obecně

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

- Podstatná redukce a minimalizace rizikových faktorů pracovního prostředí na úroveň podlimitní (u látek s prahovým účinkem)
- Úplná eliminace rizikových faktorů pracovního prostředí (u látek s bezprahovým účinkem – karcinogeny, alergen)

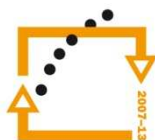
JESENIUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovně lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Úrovně prevence

4 úrovně prevence

Rozeznáváme 4 úrovně prevence, které odpovídají různým fázím rozvoje nemoci:

1. Primordiální
2. Primární
3. Sekundární
4. Terciální

Všechny jsou důležité a doplňují se, ačkoli největší přínos pro zdraví a pohodu v celé populaci mají primordiální a primární prevence.

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Úrovně prevence obecně i v PLS

Úrovně prevence:	Fáze onemocnění:	Zaměření:	PLS
<i>Primordiální</i>	základní podmínky vedoucí k příčině	celá populace a vybrané skupiny	Legislativa PLP/ celá pracovní populace
<i>Primární</i>	specifické příčinné faktory	celá populace, vybrané skupiny a zdraví jednotlivci	Redukce a eliminace pracovních rizik Posuzování ZZ při volbě povolání a při vzdělávání Vstupní PP
<i>Sekundární</i>	ranná stadia nemoci	pacienti	Periodické, mimořádné a následné PP
<i>Terciální</i>	pozdní stadia nemoci (léčba, rehabilitace)	pacienti	Uznávání, odškodňování a léčba NzP

Výstupní PP – nemají zdravotní efekt, slouží zaměstnavatelům k forenzním účelům

JESENIOUS – centrum pro celoživotní vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví LF OU Ostrava CZ.1.07/3.2.07/02.0053

Kurz: Pracovní lékařská péče a posuzování zdravotní způsobilosti k práci

Lektor: MUDr. Anna Šplíchalová, PhD.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Diskuse